

U S T A W A

z dnia 14 marca 2003 r.

o Banku Gospodarstwa Krajowego

**Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2025 r.
poz. 503, 525,
1069.**

Art. 1. Ustawa określa zadania, zakres działalności oraz organizację Banku Gospodarstwa Krajowego.

Art. 2. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego, zwany dalej „BGK”, utworzony rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. o połączeniu (fuzji) państwowych instytucji kredytowych w Bank Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 1936 r. poz. 438), jest bankiem państwowym w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646, 1685 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146 i 222).

2. Siedzibą BGK jest miasto stołeczne Warszawa.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw instytucji finansowych oraz Komisji Nadzoru Finansowego, nadaje, w drodze rozporządzenia, statut BGK. W rozporządzeniu minister określi w szczególności:

- 1) organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres czynności wykonywanych przez BGK;
- 2) szczegółowy zakres działania Rady Nadzorczej i Zarządu;
- 3) (uchylony)
- 4) fundusze własne BGK i zasady prowadzenia gospodarki finansowej.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki, nadając statut BGK, zasięga opinii ministrów właściwych ze względu na nadzór nad funduszami utworzonymi, powierzonymi lub przekazanymi BGK na podstawie odrębnych ustaw.

5. BGK należy do systemu instytucji rozwoju, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 923 oraz z 2025 r. poz. 352).

Art. 3. 1. Jeżeli przepisy prawa nie stanowią inaczej, do działalności BGK stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

1a. BGK przestrzega przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.¹⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 575/2013”, oraz aktów przyjętych zgodnie z przepisami tego rozporządzenia, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej.

1b. W odniesieniu do ekspozycji pozabilansowych BGK wynikających z poręczeń lub gwarancji portfela kredytów lub portfela innych zobowiązań, o których mowa w art. 128b ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, udzielonych w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych lub funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych BGK na podstawie odrębnych ustaw lub w ramach współpracy rozwojowej, o której mowa w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1384 oraz z 2025 r. poz. 525), lub w ramach realizacji zadań na rzecz rozwoju innych państw lub ich społeczeństw, a także innych ekspozycji wynikających z realizacji przez BGK zadań z zakresu współpracy rozwojowej lub zadań realizowanych na rzecz rozwoju innych państw lub ich społeczeństw, w szczególności zadań powierzonych BGK przez Komisję Europejską lub realizowanych we współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, Europejskim Funduszem Inwestycyjnym, Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju, Grupą Banku Światowego lub innymi międzynarodowymi i krajowymi instytucjami rozwoju, BGK nie stosuje:

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 208 z 02.08.2013, str. 68, Dz. Urz. UE L 321 z 30.11.2013, str. 6, Dz. Urz. UE L 11 z 17.01.2015, str. 37, Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 153, Dz. Urz. UE L 20 z 25.01.2017, str. 4, Dz. Urz. UE L 310 z 25.11.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 27, Dz. Urz. UE L 347 z 28.12.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 111 z 25.04.2019, str. 4, Dz. Urz. UE L 150 z 07.06.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 183 z 09.07.2019, str. 14, Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 328 z 18.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 204 z 26.06.2020, str. 4, Dz. Urz. UE L 84 z 11.03.2021, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 116 z 06.04.2021, str. 25.

- 1) wymogów, o których mowa w art. 395 ust. 1 rozporządzenia nr 575/2013;
- 2) zasad wyznaczania wymogu w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka kredytowego, określonych w rozporządzeniu nr 575/2013, w zakresie:
 - a) weryfikacji spełniania przez ekspozycję warunków kwalifikacji do kategorii ekspozycji detalicznych, o których mowa w art. 123 rozporządzenia nr 575/2013, dla ekspozycji spełniających w banku lub instytucji finansowej udzielających finansowania warunki określone w art. 123 ust. 1 lit. a, c i d rozporządzenia nr 575/2013,
 - b) indywidualnego klasyfikowania ekspozycji do kategorii ekspozycji, zgodnie z art. 112 rozporządzenia nr 575/2013.

1c. W odniesieniu do ekspozycji pozabilansowych BGK powstałych wskutek udzielanych w formie reporeczeń BGK za zobowiązania funduszy poręczeniowych z tytułu udzielonych przez te fundusze poręczeń kredytów bankowych wynikających z poręczeń lub gwarancji portfela kredytowego, o którym mowa w art. 128b ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, a spełniających w banku udzielającym kredytu obejmowanego poręczeniem lub gwarancją warunki kwalifikacji do kategorii ekspozycji detalicznych określone w art. 123 lit. a i b rozporządzenia nr 575/2013, BGK nie stosuje:

- 1) wymogów, o których mowa w art. 395 ust. 1 rozporządzenia nr 575/2013;
- 2) zasad wyznaczania wymogu w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka kredytowego, określonych w rozporządzeniu nr 575/2013, w zakresie:
 - a) weryfikacji spełniania przez ekspozycję warunków kwalifikacji do kategorii ekspozycji detalicznych, o których mowa w art. 123 rozporządzenia nr 575/2013,
 - b) indywidualnego klasyfikowania ekspozycji do kategorii ekspozycji detalicznych,
 - c) klasyfikowania ekspozycji do kategorii ekspozycji przeterminowanych.

1d. (uchylony)

1e. W zakresie nieobjętym przepisami ust. 1b i 1c Komisja Nadzoru Finansowego może, na wniosek BGK, zwolnić ten bank z obowiązku przestrzegania wymogów ostrożnościowych, o których mowa w ust. 1a, lub ograniczyć ich stosowanie, uwzględniając konieczność zapewnienia

bezpieczeństwa działalności BGK oraz zgromadzonych w nim środków, a także skuteczność realizacji zadań, o których mowa w art. 5.

1f. Do BGK:

- 1) przepisów art. 141m–141x oraz art. 158–159 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe nie stosuje się;
- 2) przepisy art. 142–157f oraz art. 169 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe stosuje się odpowiednio.

1g. W przypadku przejęcia przez BGK praw udziałowych, o których mowa w art. 19d ust. 1 ustawy z dnia 12 lutego 2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji oraz o rządowych instrumentach stabilizacji finansowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 505), do BGK nie stosuje się konsolidacji ostrożnościowej, o której mowa w art. 10a–24 rozporządzenia nr 575/2013.

2. Do BGK stosuje się art. 6 pkt 4 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze²⁾ (Dz. U. z 2024 r. poz. 794 i 1222).

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje BGK środki na:

- 1) utrzymanie funduszy własnych na poziomie gwarantującym realizację zadań, o których mowa w art. 5,
- 2) spełnienie wymogów ostrożnościowych w zakresie płynności, określonych w przepisach rozporządzenia nr 575/2013 oraz w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe

– mając na względzie konieczność pokrycia ryzyka działalności bankowej ponoszonego przez BGK.

3a. Warunki oraz tryb przekazania środków, o których mowa w ust. 3, określa umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK.

3b. Zobowiązanie, o którym mowa w ust. 3, spełnia wymogi ochrony kredytowej w rozumieniu art. 213–215 rozporządzenia nr 575/2013, udzielonej przez Skarb Państwa. Ekspozycjom wobec BGK przypisuje się wagę ryzyka na zasadach określonych w art. 114 ust. 4 rozporządzenia nr 575/2013.

²⁾ Obecnie ogólne określenie przedmiotu ustawy brzmi: Prawo upadłościowe, na podstawie art. 428 pkt 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. poz. 978), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

3c. Fundusz statutowy BGK stanowi instrument kapitałowy w rozumieniu art. 26 ust. 1 lit. a i art. 28 rozporządzenia nr 575/2013.

3d. Przy obliczaniu płynności niezbędnej do przestrzegania wymogów ostrożnościowych, o których mowa w przepisach rozporządzenia nr 575/2013, jako wpływy płynności określone w przepisach tego rozporządzenia BGK uwzględnia całość niewykorzystanych bezwarunkowych zobowiązań pozabilansowych otrzymywanych od Skarbu Państwa.

4. W przypadku likwidacji BGK, jego mienie i zobowiązania przejmuje z dniem likwidacji Skarb Państwa.

5. BGK nie przyjmuje na siebie ekspozycji wobec:

- 1) grupy powiązanych klientów, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 39 rozporządzenia nr 575/2013, w tym z udziałem podmiotów, o których mowa w pkt 2 i 3,
- 2) banku krajowego,
- 3) funduszu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1034 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146)

– których wartość po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego, o którym mowa w art. 399–403 rozporządzenia nr 575/2013, przekracza 50 % wartości uznanego kapitału BGK, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 71 tego rozporządzenia.

6. Do ekspozycji, o których mowa w ust. 5, BGK nie stosuje wymogów ostrożnościowych w zakresie dużych ekspozycji, o których mowa w art. 395 ust. 1 rozporządzenia nr 575/2013.

Art. 3a. 1. W celu spełnienia przez BGK wymogów ostrożnościowych w zakresie płynności, o której mowa w przepisach rozporządzenia nr 575/2013, minister właściwy do spraw finansów publicznych może udzielić, w imieniu Skarbu Państwa, gwarancji spłaty kredytów oraz linii kredytowych przyznanych BGK przez bank krajowy, bank zagraniczny lub instytucję kredytową oraz spełnienia przez emitenta świadczeń pieniężnych wyemitowanych przez BGK dłużnych papierów wartościowych, w szczególności obligacji lub bankowych papierów wartościowych.

2. Termin zapadalności dłużnych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, nie może być krótszy niż 1 miesiąc i dłuższy niż 5 lat.

3. Gwarancja, o której mowa w ust. 1, obejmuje spłatę kredytu lub wykup dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez BGK wraz z odsetkami umownymi oraz innymi kosztami związanymi z tym kredytem lub tymi dłużnymi papierami wartościowymi. Gwarancja nie może obejmować spłaty kredytu wraz z odsetkami, którego zabezpieczenie stanowią skarbowe papiery wartościowe oraz papiery wartościowe wyemitowane przez Narodowy Bank Polski – do wysokości ich wartości nominalnej.

4. Wypłaty z tytułu gwarancji są pomniejszane o spłaty kredytu lub wykup dłużnych papierów wartościowych dokonane przez BGK oraz o kwoty uzyskane przez bank krajowy, bank zagraniczny, instytucję kredytową przyznające kredyt lub właścicieli dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez BGK w wyniku zaspokojenia się z przedmiotu zabezpieczenia udzielonego kredytu lub emisji dłużnych papierów wartościowych.

5. Od gwarancji, o której mowa w ust. 1, jest pobierana opłata prowizyjna.

6. Do gwarancji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291), z wyjątkiem art. 31.

Art. 3b. 1. Do czynności prawnych dokonywanych przez BGK nie stosuje się:

- 1) przepisu art. 15 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 125, 834, 1823, 1897 i 1940);
- 2) przepisu art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym – w odniesieniu do czynności prawnych w zakresie rozporządzania składnikami aktywów trwałych w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598 oraz z 2024 r. poz. 619, 1685 i 1863) o wartości nieprzekraczającej 5 000 000 złotych;
- 3) przepisu art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym – w odniesieniu do czynności prawnych w zakresie oddania składników aktywów trwałych w rozumieniu ustawy

z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości do korzystania innemu podmiotowi, jeżeli wartość rynkowa przedmiotu czynności prawnej nie przekracza 5 000 000 złotych;

- 4) przepisów art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym – w odniesieniu do czynności prawnych dotyczących wierzytelności powstałych w wyniku dokonania czynności bankowych w rozumieniu art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz czynności dotyczących instrumentów finansowych w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146).

2. W przypadku wykonywania praw w funduszu zagranicznym, spółce zarządzającej, unijnym AFI lub zarządzającym z UE w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi BGK nie stosuje obowiązków wynikających z:

- 1) przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1907);
- 2) przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

3. W przypadku utworzenia przez BGK funduszu zagranicznego, spółki zarządzającej, unijnego AFI lub zarządzającego z UE w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi lub uczestnictwa BGK w tych podmiotach, lub zamiaru utworzenia przez BGK takich podmiotów, lub zamiaru uczestnictwa BGK w takich podmiotach nie stosuje się obowiązków wynikających z przepisów działu III ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 1616).

Art. 3c. Do BGK stosuje się przepisy:

- 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE)

2016/1011 (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022, str. 1, z późn. zm.³⁾), z tym że nie stosuje się przepisu art. 16 tego rozporządzenia;

- 2) ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 640 i 1069) dotyczące nadzoru nad przestrzeganiem przepisów w zakresie określonym w pkt 1.

Art. 4. Do podstawowych celów działalności BGK, w zakresie określonym ustawą oraz odrębnymi przepisami, należy wspieranie polityki gospodarczej Rady Ministrów, rządowych programów społeczno-gospodarczych, w tym poręczeniowo-gwarancyjnych lub w zakresie współpracy rozwojowej, o której mowa w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej, oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego, obejmujących w szczególności projekty:

- 1) realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe,
 - 2) infrastrukturalne,
 - 3) związane z rozwojem sektora mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców,
 - 4) związane z realizacją zadań z zakresu współpracy rozwojowej, o której mowa w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej
- w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

Art. 4a. 1. W przypadku gdy inwestycja jest zgodna z celami działalności lub zadaniami BGK, BGK może dokonywać inwestycji samodzielnie lub wspólnie z innymi podmiotami, w szczególności w:

- 1) podmioty krajowe albo zagraniczne pozyskujące od inwestorów środki w celu inwestowania zgodnie z określoną przez te podmioty polityką inwestycyjną, w szczególności w fundusze inwestycyjne, alternatywne spółki inwestycyjne oraz w zarządzających alternatywnymi spółkami inwestycyjnymi;
- 2) instrumenty zbywane lub emitowane przez podmioty, o których mowa w pkt 1;

³⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 2024/90177 z 12.03.2024.

3) spółki specjalnego przeznaczenia.

2. Przez inwestycję, o której mowa w ust. 1, rozumie się w szczególności nabycie lub objęcie akcji, udziałów, jednostek uczestnictwa, certyfikatów inwestycyjnych, innych instrumentów finansowych emitowanych lub oferowanych przez podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przystąpienie do spółki komandytowej w charakterze komandytariusza, do spółki komandytowo-akcyjnej w charakterze akcjonariusza oraz do spółki jawnej w charakterze wspólnika lub powierzenie środków pieniężnych w zarządzanie lub udzielenie pożyczki spółce przez jej udziałowców lub akcjonariuszy.

3. W zakresie dokonywania inwestycji, o której mowa w ust. 1, do BGK nie stosuje się art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi oraz przepisów wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 tej ustawy.

Art. 5. 1. Do zadań BGK należy:

- 1) wykonywanie czynności określonych ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe;
- 2) obsługa funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych BGK na podstawie odrębnych ustaw;
- 3) obsługa transakcji eksportowych z zastosowaniem instrumentów wspierania eksportu oraz wspieranie eksportu polskich towarów i usług, zgodnie z odrębnymi przepisami lub w ramach realizacji programów rządowych;
- 3a) realizacja współpracy rozwojowej, o której mowa w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej;
- 4) wykonywanie czynności dotyczących instytucji kredytowych zlikwidowanych lub uznanych za zlikwidowane na podstawie:
 - a) dekretu z dnia 25 października 1948 r. o zasadach i trybie likwidacji niektórych przedsiębiorstw bankowych (Dz. U. poz. 410, z 1949 r. poz. 256 oraz z 1951 r. poz. 240),
 - b) dekretu z dnia 25 października 1948 r. o zasadach i trybie likwidacji niektórych instytucji kredytu długoterminowego (Dz. U. poz. 411 oraz z 1951 r. poz. 241),
 - c) dekretu z dnia 25 października 1948 r. o reformie bankowej (Dz. U. z 1951 r. poz. 279, z 1957 r. poz. 136 oraz z 1958 r. poz. 356);

- 5) prowadzenie – bezpośrednio lub pośrednio – działalności gwarancyjnej lub poręczeniowej w ramach realizacji rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych lub w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, w szczególności dla sektora mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców;
- 6) wydawanie oświadczeń mających moc dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, umożliwiających wykreślenie wpisów ujawnionych w działach III i IV ksiąg wieczystych lub zbiorach dokumentów, dokonanych na rzecz:
 - a) instytucji kredytowych zlikwidowanych lub uznanych za zlikwidowane na podstawie dekretów, o których mowa w pkt 4,
 - b) Skarbu Państwa z tytułu:
 - nabycia ziemi i inwentarza z Państwowego Funduszu Ziemi, utworzonego dekretem z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. z 1945 r. poz. 13, z 1957 r. poz. 172 oraz z 1968 r. poz. 6),
 - udzielonych w latach 1945–1990 kredytów i pożyczek na rozbiórkę i naprawę, wykończenie budowy, nadbudowę, remont i odbudowę budynków, na sprzedaż gruntów pod zabudowę oraz na sprzedaż przez państwo domów jednorodzinnych i wielorodzinnych,
 - c) Skarbu Państwa lub podmiotów, których następcą jest Skarb Państwa, dokonanych przed dniem 1 września 1939 r.;
- 7) wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, w szczególności budownictwa mającego na celu budowę lokali mieszkalnych na wynajem, zgodnie z odrębnymi przepisami lub w ramach realizacji rządowych programów.

2. Szczegółowy zakres czynności, o których mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy lub umowy zawarte z właściwymi ministrami.

2a. BGK może również pełnić rolę podmiotu wdrażającego instrument finansowy lub fundusz funduszy, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju

Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320).

2b. Zasady oraz warunki pełnienia roli, o której mowa w ust. 2a, określają odrębne przepisy oraz umowy zawarte z właściwymi organami administracji rządowej lub samorządu terytorialnego.

3. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 6, BGK wydaje na wniosek właścicieli nieruchomości obciążonych, po dokonaniu przez nich spłaty ujawnionej wierzytelności. BGK w celu określenia aktualnej wysokości ujawnionej wierzytelności uwzględnia odpowiednie przepisy dotyczące systemu pieniężnego, w tym przepisy dotyczące denominacji złotego.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych:

- 1) przekazuje BGK, w celu realizacji programów rządowych, o których mowa w ust. 1:
 - a) pkt 3, środki na pokrycie kosztów i wydatków związanych z ich realizacją,
 - b) pkt 5 i 7, środki na zwiększenie funduszu statutowego BGK;
- 2) ustala, w celu realizacji programów rządowych, o których mowa w ust. 1 pkt 3, minimalną wysokość stałej stopy procentowej kredytów eksportowych dla złotego.

5. BGK w celu realizacji programów rządowych, o których mowa w ust. 1 pkt 3, 5 i 7, może również pozyskiwać środki z innych źródeł, w szczególności zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować obligacje w kraju i za granicą.

6. W przypadku gdy BGK, na podstawie odrębnych przepisów lub programów rządowych, jest obowiązany do realizacji zadań polegających na świadczeniu usług wypłat gotówkowych, przez świadczenie takich usług rozumie się również wypłaty gotówkowe realizowane przez inne banki krajowe na podstawie umowy zawartej przez BGK z tymi bankami.

Art. 5a. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może przekazać skarbowe papiery wartościowe na zwiększenie funduszu statutowego BGK.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, przez wydanie listu emisyjnego, warunki emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, oraz sposób realizacji świadczeń z nich wynikających.

3. List emisyjny zawiera w szczególności:

- 1) datę emisji;
- 2) powołanie podstawy prawnej emisji;
- 3) jednostkową wartość nominalną;
- 4) walutę, w której może następować emisja, lub sposób określenia waluty emisji;
- 5) cenę lub sposób jej ustalenia;
- 6) stopę procentową lub sposób jej obliczania;
- 7) określenie sposobu i terminów wypłaty należności głównej oraz należności ubocznych;
- 8) datę, od której nalicza się oprocentowanie skarbowych papierów wartościowych tej emisji;
- 9) termin wykupu oraz zastrzeżenia w przedmiocie możliwości wcześniejszego wykupu.

4. Emisja skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, następuje z dniem zarejestrowania skarbowych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych oraz w kwocie równej wartości nominalnej wyemitowanych papierów wartościowych.

5. Do emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 97, art. 98 i art. 102 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, 1572, 1717, 1756 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 39).

6. Emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, nie wlicza się do limitów określonych w ustawie budżetowej.

7. Wartość nominalną zobowiązań z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, zalicza się do długu Skarbu Państwa, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 5b. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może udzielić BGK pożyczki ze środków budżetu państwa na zwiększenie funduszy własnych.

2. Przez pożyczkę, o której mowa w ust. 1, rozumie się również objęcie przez Skarb Państwa wyemitowanych przez BGK dłużnych papierów wartościowych.

Art. 5c. 1. W przypadku gdy BGK posiada fundusze własne na poziomie wyższym niż poziom, który BGK jest zobowiązany utrzymywać zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz wymogami ostrożnościowymi, których zgodnie z art. 3 ust. 1a przestrzega BGK, Rada Nadzorcza, na wniosek ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, może, w drodze uchwały, obniżyć fundusz statutowy. Wymogu uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 77 rozporządzenia nr 575/2013, nie stosuje się.

2. Obniżenie funduszu statutowego BGK odbywa się poprzez:

- 1) wpłatę do budżetu państwa środków pieniężnych w wysokości kwoty, o którą obniżono fundusz statutowy;
- 2) nieodpłatne przekazanie na rzecz Skarbu Państwa będących w posiadaniu BGK skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w art. 5a ust. 1;
- 3) nieodpłatne przekazanie na rzecz Skarbu Państwa lub innej państwowej osoby prawnej akcji lub udziałów przekazanych uprzednio do BGK w celu podwyższenia funduszu statutowego.

3. Uchwała, o której mowa w ust. 1, określa wysokość, o jaką fundusz statutowy ma zostać obniżony, oraz sposób jego obniżenia.

Art. 5d. Zysk netto BGK może zostać przeznaczony na:

- 1) zwiększenie funduszy własnych BGK;
- 2) wpłatę do budżetu państwa;
- 3) inne cele określone przez Radę Nadzorczą.

Art. 6. 1. Zakres działania BGK może obejmować również:

- 1) obsługę bankową rachunków budżetu państwa;
- 2) obsługę budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) obsługę rachunków państwowych lub samorządowych osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych;
- 4) inne czynności określone odrębnymi ustawami;

5) inne czynności, realizowane z wykorzystaniem środków publicznych, określone umowami zawartymi z organami administracji rządowej.

2. Szczegółowy zakres czynności, o których mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy oraz umowy zawarte na ich podstawie.

Art. 6a. 1. BGK może dokonywać emisji listów zastawnych, w szczególności w celu realizacji programów rządowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 7.

2. W przypadku emisji listów zastawnych, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 1–8, art. 12a ust. 3 oraz art. 17–34 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 110).

Art. 7. Organami BGK są Rada Nadzorcza i Zarząd.

Art. 8. 1. Rada Nadzorcza składa się z 15 członków, w tym przewodniczącego, powoływanych spośród osób posiadających odpowiednie kwalifikacje.

1a. Rada Nadzorcza jest zdolna do realizacji swoich zadań i podejmowania uchwał, jeżeli liczba jej członków wynosi nie mniej niż 10 osób.

1b. W przypadku gdy liczba członków Rady Nadzorczej jest mniejsza niż 15, w terminie 30 dni podejmuje się czynności w celu uzupełnienia składu do 15 osób.

2. Kadencja Rady Nadzorczej trwa 4 lata.

3. Przewodniczącą Rady Nadzorczej powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki. Pozostałych członków Rady Nadzorczej powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek właściwych ministrów, o których mowa w ust. 4. Członek Rady Nadzorczej nie może być członkiem Zarządu.

4. W skład Rady Nadzorczej wchodzi:

- 1) trzech przedstawicieli ministra właściwego do spraw gospodarki;
- 2) dwóch przedstawicieli ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;
- 3) przedstawiciel ministra właściwego do spraw instytucji finansowych;
- 4) przedstawiciel ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- 5) (uchylony)
- 6) przedstawiciel ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa;

- 7) przedstawiciel ministra właściwego do spraw transportu;
- 8) przedstawiciel ministra właściwego do spraw energii;
- 9) przedstawiciel ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;
- 10) przedstawiciel ministra właściwego do spraw aktywów państwowych;
- 11) przedstawiciel ministra właściwego do spraw klimatu;
- 12) przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

5. Mandat członka Rady Nadzorczej wygasa z upływem kadencji, wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania go ze składu Rady Nadzorczej.

6. W przypadku wygaśnięcia mandatu członka Rady Nadzorczej w trakcie trwania kadencji Rady Nadzorczej powołuje się nowego członka na okres do końca kadencji Rady Nadzorczej. Przepisy ust. 1, 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

7. Po upływie kadencji Rady Nadzorczej, członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do pełnienia swoich obowiązków do dnia powołania nowej Rady Nadzorczej.

Art. 9. 1. Do zadań Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- 1) sprawowanie nadzoru nad działalnością BGK;
- 2) (uchylony)
- 3) czuwanie nad zgodnością działalności Zarządu z przepisami prawa i statutem;
- 4) uchwalanie rocznego planu finansowo-rzeczowego BGK;
- 5) zatwierdzanie przedstawionego przez Zarząd sprawozdania finansowego;
- 6) zatwierdzanie podziału zysku i sposobu pokrycia strat;
- 7) przyjmowanie sprawozdania z działalności BGK.

2. Rada Nadzorcza uchyla uchwały Zarządu niezgodne z przepisami prawa lub statutem BGK.

3. (uchylony)

Art. 10. 1. Zarząd kieruje działalnością BGK.

2. Zarząd składa się z 6 członków, w tym prezesa, pierwszego wiceprezesa i wiceprezesa.

2a. Zarząd jest zdolny do kierowania działalnością BGK i podejmowania uchwał, jeżeli liczba jego członków wynosi nie mniej niż 3 osoby.

2b. W przypadku gdy liczba członków Zarządu jest mniejsza niż 6, w terminie 30 dni podejmuje się czynności w celu uzupełnienia składu do 6 osób.

3. Do składania oświadczeń w imieniu BGK, w tym w zakresie praw i obowiązków majątkowych, uprawnieni są:

- 1) dwaj członkowie Zarządu działający łącznie;
- 2) pełnomocnicy – w zakresie otrzymanych pełnomocnictw, działający samodzielnie lub łącznie z innym pełnomocnikiem lub członkiem Zarządu.

4. (uchylony)

5. Prezes Rady Ministrów powołuje i odwołuje:

- 1) prezesa Zarządu – na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki;
- 2) pierwszego wiceprezesa Zarządu – na wniosek ministra właściwego do spraw instytucji finansowych;
- 3) wiceprezesa Zarządu – na wniosek ministra właściwego do spraw transportu;
- 4) po jednym członku Zarządu – na wniosek odpowiednio ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, ministra właściwego do spraw gospodarki oraz ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

6. (uchylony)

7. Powołanie prezesa Zarządu i jednego członka Zarządu następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego. Przepisy art. 22a ust. 2 i art. 22b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe stosuje się odpowiednio.

8. Prezes Zarządu reprezentuje BGK na zewnątrz, przewodniczy obradom Zarządu oraz organizuje działalność BGK.

Art. 10a. Do kompetencji:

- 1) pierwszego wiceprezesa Zarządu – należą sprawy z zakresu funkcjonowania rynku finansowego;
- 2) wiceprezesa Zarządu – należą sprawy z zakresu rozwoju infrastruktury transportu;
- 3) członka Zarządu powołanego na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego – należą sprawy z zakresu polityki regionalnej i rozwoju regionów;
- 4) członka Zarządu powołanego na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki – należą sprawy z zakresu wspierania gospodarki;

- 5) członka Zarządu powołanego na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych – należą sprawy z zakresu realizacji dochodów i wydatków budżetu państwa.

Art. 11. 1. Kadencja Zarządu trwa 5 lat.

2. Po upływie kadencji Zarządu, członkowie Zarządu są zobowiązani do pełnienia swoich obowiązków do dnia powołania nowego Zarządu.

3. Rada Nadzorcza może, z ważnych powodów, zawiesić w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

4. W okresie zawieszenia członek Zarządu otrzymuje połowę przysługującego mu wynagrodzenia.

5. Rada Nadzorcza może delegować, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, członków Rady Nadzorczej do wykonywania czynności członków Zarządu:

- 1) którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności;
- 2) jeżeli uzna takie działanie za niezbędne w celu ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem.

6. W okresie delegowania, o którym mowa w ust. 5, mandat członka Rady Nadzorczej ulega zawieszeniu.

7. Mandat członka Zarządu wygasa z upływem kadencji, wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania go ze składu Zarządu.

8. W przypadku wygaśnięcia mandatu członka Zarządu w trakcie trwania kadencji Zarządu powołuje się nowego członka na okres do końca kadencji Zarządu. Przepisy art. 10 ust. 5 i 7 stosuje się odpowiednio.

9. Do złożenia rezygnacji przez członka Zarządu stosuje się odpowiednio przepisy o wypowiedzeniu zlecenia przez przyjmującego zlecenie.

Art. 11a. Do wynagradzania członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej stosuje się zasady wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, przy czym zadania podmiotu uprawnionego do wykonywania praw udziałowych oraz walnego zgromadzenia wykonuje minister właściwy do spraw gospodarki.

Minister właściwy do spraw gospodarki określa zasady wynagradzania członków Zarządu i członków Rady Nadzorczej w formie oświadczeń.

Art. 12. (uchylony)

Art. 12a. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki może żądać od Rady Nadzorczej, Zarządu, członków Rady Nadzorczej, o których mowa w art. 8 ust. 4 pkt 1, oraz od członków Zarządu powołanych na wniosek tego ministra przekazania informacji dotyczących BGK z zakresu wspierania gospodarki.

1a. Minister właściwy do spraw aktywów państwowych może żądać od Rady Nadzorczej, Zarządu oraz członka Rady Nadzorczej, o którym mowa w art. 8 ust. 4 pkt 10, przekazania informacji dotyczących BGK z zakresu gospodarowania aktywami państwowymi.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może żądać od Rady Nadzorczej, Zarządu, członków Rady Nadzorczej, o których mowa w art. 8 ust. 4 pkt 2, oraz od członka Zarządu powołanego na wniosek tego ministra przekazania informacji dotyczących BGK z zakresu polityki regionalnej i rozwoju regionów.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych może żądać od Rady Nadzorczej, Zarządu, członka Rady Nadzorczej, o którym mowa w art. 8 ust. 4 pkt 3, oraz od pierwszego wiceprezesa Zarządu przekazania informacji dotyczących BGK z zakresu funkcjonowania rynku finansowego.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może żądać od Rady Nadzorczej, Zarządu, członka Rady Nadzorczej, o którym mowa w art. 8 ust. 4 pkt 4, oraz od członka Zarządu powołanego na wniosek tego ministra przekazania informacji dotyczących BGK z zakresu realizacji dochodów i wydatków budżetu państwa.

5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki może żądać od Rady Nadzorczej, Zarządu oraz członka Rady Nadzorczej, o którym mowa w art. 8 ust. 4 pkt 9, przekazania informacji dotyczących BGK z zakresu wspierania działalności naukowej lub szkolnictwa wyższego.

6. Minister właściwy do spraw klimatu może żądać od Rady Nadzorczej, Zarządu oraz członka Rady Nadzorczej, o którym mowa w art. 8 ust. 4 pkt 11, przekazania informacji dotyczących BGK z zakresu wspierania działań na rzecz ochrony środowiska, w tym klimatu.

7. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi może żądać od Rady Nadzorczej, Zarządu oraz członka Rady Nadzorczej, o którym mowa w art. 8 ust. 4 pkt 12, przekazania informacji dotyczących BGK z zakresu gospodarowania surowcami energetycznymi.

Art. 13–22. (pominięte)

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie po upływie 45 dni od dnia ogłoszenia⁴⁾, z wyjątkiem art. 14, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

⁴⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 16 kwietnia 2003 r.